

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Katedra atletiky, sportů a pobytu v přírodě

Bakalářská práce

Téma:

Manuál na pořádání letních dětských táborů

Vedoucí práce: PhDr. Ivana Turčová, Ph.D.

Zpracoval: Ivan Machač

Studijní obor: TVS KS, 3. roč.

Akademický rok: 2022/2023

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury.

V Praze dne 3. 7. 2023

Ivan Machač

Podpis:

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Chtěl bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce PhDr. Ivaně Turčové, Ph.D. za odborné vedení, pomoc a cenné informace při zpracování bakalářské práce. Oporou v této práci mi je hlavně má přítelkyně a moji přátelé, kteří mají svatou trpělivost s mým studiem.

Abstrakt

Tato se práce zabývá plánováním a realizací letního dětského tábora. Zaměřuje se na všechny aspekty pořádání tábora, od výběru vhodné lokality, přes vytváření programu až po ekologický dopad tábora na planetu. Práce poskytuje praktické rady a tipy pro efektivní vedení tábora. Výsledkem je komplexní průvodce pro pořádání letního dětského tábora, který může sloužit jako užitečný zdroj pro budoucí vedoucí a organizátory táborů.

Cíle: Vytvořit průvodce pro pořádání letních dětských táborů.

Metody: Deskriptivně-analytický přístup, obsahová analýza dokumentů a vlastní zkušenost.

Výsledky: Celkově lze konstatovat, že práce nabízí komplexní pohled na organizaci letních táborů a otevírá cestu pro další výzkum a zdokonalování praxe v oblasti dětských aktivit a vzdělávání.

Závěr: Práce přispívá k lepšímu pochopení organizace letních táborů a nabízí prostor pro další výzkum a zdokonalení praxe v oblasti dětských aktivit a vzdělávání.

Klíčová slova

tábor, hra, aktivity v přírodě, vedení, administrativa, nezisková organizace

Abstract

Planning and organization of summer camps is the primary concern of this thesis. All the necessary aspects of organization, such as choosing the right location, creating the daily programme or even the ecological impacts summer camps have on our planet are present. The thesis also offers practical advice and tips for effective management. It can serve as a useful source for future supervisors and other summer camp management as it is a complete guidebook for successful planning and realization of such events.

Aims: To create a guidebook for planning and organizing summer camps.

Methods: Descriptive analytical approach, content analysis and personal experience.

Results: The thesis provides a complex view into planning and organizing summer camps and offers research possibilities in the area of perfecting practice of child activities and education.

Conclusion: The thesis offers better understanding of planning and organizing summer camps and offers research possibilities in the area of perfecting practice of child activities and education.

Keywords

summer camp, game, outdoor activities, leadership, administration, non-profit institution

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	9
2.1	Organizace letních táborů	9
2.2	Druh pořádané akce	11
2.2.1	Ostatní akce pro děti	11
2.2.2	Zotavovací akce	11
3	PŘÍPRAVNÁ ČÁST	12
3.1	Vybavení	13
3.2	Místo	13
3.3	Personál	14
3.3.1	Hlavní vedoucí	16
3.3.2	Oddílový vedoucí	17
3.3.3	Zdravotník	17
3.3.4	Kuchař	18
3.3.5	Hospodář	19
3.3.6	Praktikant	19
3.4	Táborový bonton	20
3.5	Hospodaření a provoz	20
3.6	Lesní moudrost	23
3.7	Příroda a její vliv na člověka	24
3.8	Hry	25
4	CÍLE	26
5	METODY PRÁCE	27
6	PRAKTICKÁ ČÁST	28
6.1	Založení neziskové organizace	28
6.2	Rámcový program	30
6.3	Popis činností v rámcovém programu	33
6.4	Denní program	37
6.5	Táborový provoz a denní řád	38
6.6	Zpětná vazba	40
7	EKOLOGIE PLUSY A MINUSY TÁBORA	41
8	Proč dělat tábory	45
9	DISKUZE	46
10	ZÁVĚR	48

11	LITERATURA A INTERNETOVÉ ZDROJE.....	49
-----------	---	-----------

1 ÚVOD

V dnešní době se stále více lidí snaží přispět k lepší společnosti tím, že zakládají neziskové organizace. Tyto organizace hrají klíčovou roli v řadě oblastí, včetně vzdělávání, zdravotnictví, sociálních služeb a mnoha dalších. Jednou z oblastí, kde mohou neziskovky výrazně přispět, je pořádání zotavovacích akcí pro děti a mládež. Tato bakalářská práce se zaměřuje na proces založení takové neziskové organizace a její následné využití právě pro organizaci letního tábora.

Práce je strukturovaná tak, aby poskytla čtenáři ucelený pohled na všechny kroky potřebné k založení a úspěšnému provozu neziskové organizace. Od právních aspektů a požadavků, přes zajištění finančních zdrojů, až po plánování a realizaci samotných zotavovacích akcí.

Cílem této práce je poskytnout praktický průvodce pro ty, kteří se chtějí věnovat této cenné a smysluplné činnosti. Doufám, že tato práce bude inspirací a užitečným zdrojem informací pro všechny, kdo chtějí přispět ke zlepšení životů dětí a mládeže prostřednictvím pořádání zotavovacích akcí

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

2.1 Organizace letních táborů

Organizace letních táborů vyžaduje pečlivou přípravu a plánování. Prvním krokem je výběr vhodné lokality pro tábor, zohledňující bezpečnost, dostupnost, a ekologické hledisko. Následuje tvorba detailního rozvrhu programu, který zahrnuje různorodé aktivity. Bezpečnostní opatření, včetně první pomoci a zdravotnického zajištění, jsou klíčovým aspektem. Při organizaci letního tábora je nutné také řešit otázky ubytování, stravování a další logistické aspekty. (Pálek, 2008)

Vedoucí letního tábora hrají klíčovou roli v úspěšné organizaci. Jejich povinnosti zahrnují koordinaci aktivit, komunikaci mezi sebou a řešení případných problémů. Vedoucí by měli být schopni poskytnout inspiraci a vedení týmu instruktorů, aby zajistili hladký průběh tábora.

Správa táborového provozu a hospodaření zahrnuje sledování rozpočtu, nákup materiálu, zajištění stravování, a řešení administrativních záležitostí. Důležité je také zajistit, aby veškeré aktivity a provoz byly v souladu s právními normami a bezpečnostními standardy.

Program letních táborů:

Návrh a realizace programu letního tábora jsou klíčovými prvky, které ovlivňují celkový zážitek účastníků. Aktivity by měly být pedagogicky cenné, podporující týmovou spolupráci a rozvoj individuálních dovedností. Vedoucí by měli zajistit rovnováhu mezi edukací a zábavou, aby tábor nabídl komplexní a obohacující zážitek.

Vytváření programu také zahrnuje plánování volných aktivit, ve kterých mají účastníci možnost svobodně vybírat činnosti dle svých zájmů. To podporuje individuální iniciativu a samostatnost. (Pálek, 2008)

Ekologický dopad letních táborů:

Ekologický dopad letních táborů může být značný, zejména v oblasti spotřeby energie, vody a produkce odpadu. Je důležité zvážit environmentální dopady a přijmout opatření k minimalizaci negativního vlivu na přírodu.

Kroky k udržitelnému chování mohou zahrnovat využívání obnovitelných zdrojů energie, šetrné zacházení s vodou, a recyklaci odpadu. Edukace účastníků a personálu o ekologických otázkách může rovněž přispět k vyšší osvědčenosti v oblasti udržitelného života. Zapojení se do ekologicky orientovaných aktivit a projektů, například úklid přírody nebo výsadba stromů, může být součástí programu tábora.

V zájmu dlouhodobé udržitelnosti by měly organizace letních táborů přemýšlet o dlouhodobých opatřeních a postupech, které minimalizují ekologický dopad a podporují odpovědný přístup k životnímu prostředí.

2.2 Druh pořádané akce

Webová stránka aspi.cz, ze které jsem čerpal nám dává náhled do právních směrnic.

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/38527/1/2/vyhlaska-c-185-1990-sb-o-zotavovacich-a-jinych-podobnych-akcich-pro-deti-a-dorost/vyhlaska-c-185-1990-sb-o-zotavovacich-a-jinych-podobnych-akcich-pro-deti-a-dorost>

Mezi druhy pořádaných akcí řadíme školy v přírodě, školní výlety, tábory, příměstské tábory atd. I každá tato akce má svá specifika. V tomto případě nás zajímá specifikace pro pořádání letního dětského tábora, jsou pro nás zásadní dvě rozdělení.

Zde je potřeba se rozhodnout, jaký druh akce budeme pořádat:

Ostatní akce pro děti

Zotavovací akce

2.2.1 Ostatní akce pro děti

Jestliže nesplňujeme podmínky 30 dětí do 15 let s délkou trvání více jak 5 dnů. Nevztahují se na nás podmínky pro **zotavovací akce**.

Z mého pohledu jde o systémovou chybu, poněvadž by jakákoli práce s dětmi měla mít jasně daná pravidla. Proto se můj spolek řídí stejnými pravidly, které má zotavovací akce. Tento druh akce doporučuji při prvních akcích spolku, protože v začátcích je méně dětí, a je tedy prostor pro získávání zkušeností a člověk netrne hrůzou, kdy přijde hygienická kontrola.

2.2.2 Zotavovací akce

Musí splňovat 3 základní body

(106/2001 Sb. Vyhláška o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti)

- Organizovaný pobyt pro 30 a více dětí do 15 let
- na dobu delší než 5 dnů
- účel vymezený zákonem

Povinnosti pořadatele:

- umístění
- zásobování pitnou vodou

(252/2004 Sb. Vyhláška k pitné vodě)

- odstraňování odpadků
- odstraňování splaškových vod
- dodržet hygienické požadavky prostorových podmínek

(zákon č. 258/200Sb., o ochraně veřejného zdraví)

- stravování
- úklid
- proškolení pracovníků
- dodržovat GDPR

(177/2001 Zákon o ochraně osobních údajů)

- nahlášení a spolupráce s kontrolními orgány
- vedení dokumentace

Já osobně zde nacházím velkou systémovou chybu, protože v momentě, kdy organizace nesplní účel vymezený zákonem, není akce považována za zotavovací akci. Což nedává vůbec žádný smysl. Proto zde účely ani neuvádím, abych zbytečně někoho nenabádal k obcházení pravidel.

3 PŘÍPRAVNÁ ČÁST

Vytvořím zde tedy modelovou situaci pro pořádání LDT pro 40 dětí a 18 vedoucích na 14 dní.

Tábory se zaměří na poskytování aktivit, které budou většinu času probíhat v nezaměnitelném rámci přírody a budou naplňovat principy harmonie s přirozeným prostředím. Účastníci se tak budou moci ponořit do autentického prostředí, kde budou mít možnost objevovat, učit se a tvořit v souladu s přírodou. Tímto způsobem tábory nejen

podporují zážitky a dobrodružství, ale také vytvářejí prostor pro udržitelné vzdělávání a osvojování si environmentální odpovědnosti. (Ratajová, 2013)

3.1 Vybavení

Skupina může vybavení získat několika způsoby. (Zapletal, 1969)

„Kdybyste od nikoho nedostali ani haléř, může si váš oddíl vydělat na některé dražší věci vlastní prací – brigádami, sběrem odpadkových hmot a léčivých rostlin.“ (Zapletal, 1969, str. 22) V dnešní době by už takový přístup nejspíše nebyl možný, protože pracovat mohou děti od 15 let a vybavení je velmi drahé, a navíc i mentalita lidí se změnila. Ale i tato možnost se nabízí.

- Sehnáním sponzorů, kteří vám na vybavení přispějí.
- Koupit vybavení z vlastních zdrojů. Poté vybavení pronajímat nebo odprodat do organizace.
- Zapůjčení od jiné zaběhlé organizace, za poplatek.

3.2 Místo

V části výběr místa jsem použil obsahová analýzu dokumentů průzkum z knihy Jak dělat letní tábory (Zapletal, 1969). Výběr vhodného táborového místa je důležitým faktorem pro úspěšný a bezpečný průběh letního tábora. Následující body vám mohou pomoci při rozhodování:

1. Krásné

Na místě, kde budeme tábořit musí být atmosféra. Ať už je to na louce, nebo v lese. Samozřejmě to není nejpodstatnější faktor, ale je potřeba se na to dívat i romantickými očima.

2. Klidné

Opravdu důležitým faktorem je klid. Nechceme přece, aby nám doprostřed tábora vjelo auto s tím, že si řidič spletl odbočku. Anebo aby nám po táboře chodili lidé. Při výběru se proto vyhýbejme často navštěvovaným turistickým stezkám, silnicím nebo železničním tratím.

3. Bezpečné

Nejlépe uděláme, když stany postavíme dál od lesa. Ve vzdálenosti, kdy případné padající stromy nezasáhnou ubikace.

4. Slunečné

K táboření se hodí slunné místo obzvláště tehdy, jestliže je tábor delší než jeden týden. Ale i v týdenním táboření je lepší být na slunném prostoru, který nás bude hřát po většinu dne.

5. Suché

Důležité je tábor na podmáčené louce či pod příkrým srázem, protože by se voda, která, naprší nestihla vsáknout.

6. Chráněné před větrem

K tomu nám postačí les v blízkosti tábora.

7. U zdroje pitné vody

„Na blízku musí být veřejně přístupná studánka nebo studna. Při předběžné výpravě odebereme vzorek pitné vody a dáme provést její rozbor“ (Zapletal, 1969, str. 16)

8. U potoka, řeky, rybníku, přehrady

Je skutečně klíčové mít tábořiště v docházkové vzdálenosti od vodního zdroje, který umožňuje jak koupání, tak mytí. Tato blízkost k vodě nese několik výhod pro celkový průběh tábora.

3.3 Personál

Velká kniha o táborech zde poskytuje inspiraci perspektivy personálního řízení. (Sotl a kolektiv, 2022)

1. Vedoucí tábora hrají klíčovou roli v zajištění bezpečnosti a kvality tábora. Jejich úkoly a odpovědnosti jsou mnohostranné a zahrnují různé aspekty organizace a řízení. Zde jsou některé prvky, které vedoucí na táboře musí zvládnout. (Beroušek, 2005)

2. Vedoucí by neměl využívat hrozeb, zákazů nebo negativní motivace, jako jsou tresty a trestání, při řízení dětského tábora. Takový přístup by mohl negativně ovlivnit výchovu dítěte. Místo toho by měl směřovat svou pozornost k pozitivnímu vlivu a podpoře.
(Kamiš, 2009)

1. Bezpečnost účastníků:

- Vedoucí mají odpovědnost za bezpečnost všech účastníků tábora.
- Zajištění, že jsou dodržována všechna bezpečnostní opatření a pravidla.
- Připravenost na případné nouzové situace a znalost postupů evakuace.

2. Organizace programů:

- Plánování a organizace rozmanitých aktivit a programů pro různé věkové skupiny.
- Zajištění, aby programy byly vzdělávací, zábavné a odpovídaly potřebám účastníků.

3. Týmová spolupráce:

- Práce s týmem vedoucích a dalších pracovníků tábora.
- Rozdělování úkolů a zajištění efektivní komunikace mezi členy týmu.

4. Komunikace s rodiči:

- Poskytování informací rodičům o průběhu tábora a aktivitách.
- Řešení otázek a starostí rodičů v průběhu tábora.

5. Rozhodování a řešení problémů:

- Rychlé a efektivní rozhodování v rámci denních provozních situací.
- Řešení konfliktů a problémů mezi účastníky.

6. Podpora rozvoje účastníků:

- Poskytování podpory a povzbuzení pro osobnostní a dovednostní rozvoj dětí.
- Vytváření prostoru pro týmovou práci, komunikaci a vzájemné porozumění.

7. Dohled na zdraví:

- Monitorování zdravotního stavu účastníků.
- Koordinace s lékařským personálem a poskytování první pomoci při potřebě.

8. Dodržování pravidel:

- Příkladná dodržování pravidel a etických standardů tábora.
- Vytváření pozitivní atmosféry a kultury tábora.

(Sotl a kolektiv, 2022)

Celkově lze říci, že vedoucí tábora hrají klíčovou roli v utváření a udržování pozitivní a bezpečné atmosféry na táboře, což má vliv na celkový zážitek účastníků. Jejich profesionální přístup a schopnosti ovlivňují kvalitu a dlouhodobý dopad táborového programu.(Štanglerová, 2014)

Jestliže je pracovník tábora zaměstnán, může mu pořadatel vystavit žádost na uvolnění ze zaměstnání. Pracovník musí splňovat podmínky: soustavně pracovat s dětmi a mládeží aspoň jeden rok, a organizace, která pořádá tábor musí minimálně 5 let pracovat s dětmi a musí mít v účelu spolku práci s dětmi.

Viz odkaz. (<https://www.podnikatel.cz/clanky/kompenzace-za-uvolneni-na-tabory-a-sportovni-soustredeni/>)

“Opravdový vedoucí dobře ví, že tábor pro něho bude znamenat práci a zase práci. A velkou odpovědnost.” (Zapletal, 1969, str. 12)

3.3.1 Hlavní vedoucí

„Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.“

Česká republika. (2004). Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti. Dostupné online: https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-749-Hlavni_vedouci_zotavovaci_akce_deti_a_mladeze

Datum přístupu: 19. prosince 2023.

- seznámí se se všemi předpisy týkajícími se jeho funkce;
- orientuje se v právních předpisech zotavovacích akcí a dohlíží na jejich dodržování;
- plánuje a organizuje tábor (personálně, programově, porady, brigády atd.);
- pozoruje chod tábora;
- řídí všechny pracovníky tábora (rozhoduje, kontroluje, motivuje);
- komunikuje (s vedoucími, s rodiči, úřady atd.);
- zodpovídá za kvalitu programu a naplnění stanovených cílů;
- je obeznámen s BOZP.

3.3.2 Oddílový vedoucí

- seznámí se se všemi předpisy týkajícími se jeho funkce;
- zodpovídá za dodržování hygienických a bezpečnostních povinností při práci s dětmi;
- je neustále zodpovědný za své děti (24 hodin denně);
- ví, dostatečně dlouho před táborem, jakou věkovou hranici a pohlaví bude mít v oddíle (seznámí se s dokumentací);
- komunikuje s hlavním vedoucím a průběžně ho informuje;
- ví, také o svém praktikantovi, a s tímto v dostatečném předstihu před táborem, připraví pro děti program (hry soutěže);
- je zodpovědný za své praktikanty a je jim oporou;
- při službě dbá povinností služebního vedoucího;
- dodržuje denní rozvrh (včasné nástupy) – kontrola činnosti svého oddílu;
- podílí se na přípravě tábora – porady, stavění, bourání a brigády;
- od zdravotnice vybere kapesné dětí v jeho oddíle a přiděluje je dle žádosti rodičů dětem v případě výletu, kde mohou děti nakupovat;
- první den tábora vybere ve svém oddíle spreje proti hmyzu. Před výletem do lesa děti postříká;
- je obeznámen s BOZP.
- *„Řídí každodenní činnost oddílu v souladu s táborovým řádem a pokyny hlavního vedoucího.“* (Sotl a kolektiv, 2022, str. 39)

3.3.3 Zdravotník

“Musí být povinně na každé zotavovací akci. Funkci může vykonávat osoba starší 18 let s požadovaným vzděláním, nebo s kurzem zdravotníka.” (Sotl a kolektiv, 2022, str. 41)

- seznámí se se všemi předpisy týkajícími se jeho funkce;
- je k dispozici 24 hodin denně;
- neustále kontroluje WC a doplňování toaletního papíru;

- vede zdravotní deník – zapisuje veškerá onemocnění a klíšťata;
- pročte přihlášky a informuje vedoucí o omezení dětí;
- boduje pořádek ve stanech;
- dbá na čistotu tábora a upozorní na příslušné nedostatky vždy vedoucího služebního oddílu;
- komunikuje s hlavním vedoucím a průběžně ho informuje;
- doplňuje mýdlo;
- při srazu na nádraží vybírá přihlášky a kontroluje bezinfekčnost, dále potom vybírá zdrav. karty a zapisuje ústní připomínky rodičů (to samé i při návratu, ale opačně);
- u menších dětí dává, též na požádání rodičů, finanční obnos, kterým mohou děti disponovat v průběhu tábora, do jejich zdravotní obálky, kterou předá oddíl. vedoucímu;
- zdravotně zabezpečuje chod tábora a dle jeho posouzení a rozhodnutí se vozí děti do nemocnice nebo posílají domů;
- je obeznámen s BOZP;
- podílí se na vytváření jídelníčku.

3.3.4 Kuchař

- seznámí se se všemi předpisy týkajícími se jeho funkce;
- má absolutní přehled, co má a nemá v kuchyni a kde jsou zásoby;
- sestavuje jídelníček s hospodářem a zdravotníkem;
- dbá na čistotu kuchyně a zajišťuje dodržování hygienických norem;
- mění jídelníček v závislosti na počasí – domluva s hospodářem a zdravotníkem;
- dbá na výdej jídla a přípravu pokrmů pro alergiky, vegetariány apod.;
- požádá o výpomoc v kuchyni služebního vedoucího;
- hlídá si zázemí okolo kuchyně a udržuje pořádek;

- komunikuje s hlavním vedoucím a průběžně ho informuje o stavu zásob a kuchyně jako celku.

(Od 1.7. 2023 není kuchař povinen mít potravinářský průkaz příloha)

<https://www.adam.cz/byla-schvalena-novela-zakona-o-ochrane-verejneho-zdravi-ktera-rusi-povinnost-potravinarskych-prukazu-na-taborech/?fbclid=IwAR2k6MfREnVjtEm4EQDqpUdkQew77OrbSiae5j1BsY8PtLhKA9FLII7bmo>

3.3.5 Hospodář

- seznámí se se všemi předpisy týkajícími se jeho funkce;
- vytváří táborový rozpočet;
- vede finanční deník;
- odpovídá za finanční prostředky a účelně s nimi hospodaří;
- komunikuje s hlavním vedoucím a průběžně ho informuje o stavu táborových peněz;
- v případě potřeby vozí děti do nemocnice spolu se zdravotníkem;
- zajišťuje zásobování tak, aby byl dodržen denní rozvrh;
- dodržuje táborový rozpočet;
- je obeznámen s BOZP.

3.3.6 Praktikant

“Nemá plnou právní zodpovědnost a také jeho úkoly i režim práce a odpočinku by měly být přizpůsobeny věku. Také se očekává, že bude dětem starším kamarádem a vzorem.” (Sotl a kolektiv, 2022, str. 40)

- podílí se na přípravě tábora – porady, stavění, bourání a brigády;
- komunikuje s oddílovým vedoucím, pomáhá mu a konzultuje s ním případné nejasnosti;
- dodržuje pokyny oddílového vedoucího;
- je obeznámen s BOZP.

3.4 Táborový bonton

„Tábor – to je velká hra. A každá hra musí mít přesně stanovená pravidla.“ (Zapletal, 1969, str. 48)

Každý tábor má svá vlastní interní pravidla. Některá pravidla jsou obecná a většina táborů je bude mít stejně, např. že děti fyzicky netrestáme, a jiná jsou specifická pro daný tábor či lokalitu. Pro ukázkou ukazují pravidla jednoho tábora.

1. Každý vedoucí, necht' chodí spát, v kolik uzná za vhodné, tak aby další den byl schopen fungovat v rámci programu na 100 %.
2. Vlastní jídlo/pítí se před dětmi nekonzumuje.
3. Mám-li na táboře, jakkoliv spřízněné dítě (rodina atd.), chovám se k němu stejně jako k ostatním dětem.
4. Návštěvy jsou možné jen po dohodě s hlavním vedoucím.
5. Děti nebijeme ani jim nenadáváme. Před dětmi se zdržujeme vulgárních výrazů.
6. Rovněž je užitečné říkat si věci nepříjemné z očí do očí, nejlépe večer na poradě, může to prospět našim vzájemným vztahům.
7. Interní informace nepatří mezi děti!
8. Používání mobilů a jakékoliv elektroniky před dětmi je zakázáno. Pouze v nutných situacích.
9. Bez informování hlavního vedoucího nesmí žádný vedoucí opustit tábor.
10. S dětmi jednáme s respektem a jsme jim vzorem.

3.5 Hospodaření a provoz

Rozpočet a hospodaření jsou klíčovými faktory při organizaci letního tábora. Tvůrci rozpočtu, jako jsou hospodář a hlavní vedoucí, mají zásadní roli při zajištění finanční udržitelnosti tábora. Zde jsou některé klíčové kroky a aspekty spojené s tvorbou rozpočtu

nápomocná mi zde byla literatura Velká kniha táborů (Sotl a kolektiv, 2022) a diplomové práce paní Štanglerové (Štanglerová, 2014):

lero

1. Identifikace nákladů a příjmů:

- Rozpoznání všech nákladů spojených s táborem, včetně ubytování, stravy, dopravy, programů, materiálů a dalších potřeb.
- Identifikace možných zdrojů příjmů, jako jsou poplatky za účast, sponzorství, granty nebo příspěvky rodičů.

2. Stanovení cílového rozpočtu:

- Určení celkového finančního cíle tábora na základě očekávaných nákladů a dostupných finančních zdrojů.
- Zajištění, aby cílový rozpočet byl realistický a dostatečný pro kvalitní průběh tábora.

3. Hospodaření s finančními zdroji:

- Efektivní využívání finančních prostředků a minimalizace zbytečných výdajů.
- Transparentní komunikace s týmem a účastníky ohledně finančních otázek.

4. Vyjednávání s dodavateli:

- Získání nejlepších možných cen a slev od dodavatelů, například pro ubytování, stravování a aktivity.
- Vyhledávání možností pro spolupráci s místními firmami nebo organizacemi.

5. Monitorování a revize:

- Pravidelné sledování skutečných nákladů a příjmů v porovnání s plánovaným rozpočtem.
- Přizpůsobení rozpočtu na základě aktuálních potřeb a situace.

6. Komunikace s týmem a účastníky:

- Jasně vysvětlení struktury rozpočtu a způsobu financování tábora.
- Otevřená komunikace ohledně možných změn nebo výjimek v rozpočtu.

Vytvoření dobře promyšleného rozpočtu je důležitým prvkem úspěšné organizace letního tábora, a to zajišťuje finanční stabilitu a kvalitu zážitku pro všechny účastníky. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že pečlivě vytvořený plán představuje klíčový prvek efektivního řízení času.

Započítají do něj veškeré faktory: Počet lidí, doba trvání, nájem (cena za ubytování), doprava, stravování, nákup materiálu, potravin atd.

„Ve financích musíte mít naprostý pořádek, jinak vám hrozí dvojitá nebezpečí: buď budete doplácet z vlastní kapsy částky, které se vám záhadně ztratily (zapomenete, za což jste je vydali), nebo vás někdo obviní, že jste se společnými prostředky nehosподаřili poctivě.“ (Zapletal, 1969, str. 26)

Vzor rozpočtu

počet dětí = 40

počet vedoucích = 18

počet dnů = 16

Příjmy:

Příjem $40 \times 5\,000\text{ Kč} = 200\,000\text{ Kč}$

Dary, granty = 0

Výdaje:

Nájem za louku = 0 Kč

Strava $15 \times 58 \times 150\text{ Kč} = 130\,500\text{ Kč}$

Doprava = 5 000 Kč

Program = 15 000 Kč

Materiál = 25 000 Kč

Zásobovací vůz = 8 500 Kč

Rezerva = 16 000 Kč

Výdaje 200 000 Kč

(Sotl a kolektiv, 2022)

Jídelníček se snažíme sestavit pestře a vyváženě.

Zákon o hygienických požadavcích ukládá mít na zotavovacích akcích pět jídel denně, z toho jedno teplé. Zajištěný pitný režim a „*aby strava odpovídala věku dětí a fyzické zátěži.*“ (Sotl a kolektiv, 2022, str. 403)

V první řadě je potřeba se zamyslet nad celkovým smyslem tábora. Chceme tématem něco předat a všestranně rozvíjet jeho účastníky? Jaké si pro tuto věc nastavíme cíle? A co je vlastně naším cílem? To jsou nezbytné otázky, na které bychom měli znát odpovědi.

Při vybírání tématu máme na výběr z několika možností.

- Postavit téma tábora na etapové hře
- Mít odlišné téma tábora s etapovou hrou
- Nemít etapovou hru, založit program na běžném životě na táboře, např.: vaření, stavby, zajišťování jídla a vody atd.

V knize *Etapové hry* od Jaroslav Foglar (Foglar a kolektiv, 1997) se můžeme dočíst, jak jsou etapové hry skvělým a účinným výchovným prostředkem a jak moc dokážou děti motivovat k činnostem, které nejsou na první pohled zajímavé.

K vytvoření táborového tématu jsem se nechal inspirovat zakladatelem hnutí Woodcraft Ernestem Thomsnem Setonem — *Dva divoši* (Seton, 1925). V této knize vypráví příběh dvou kamarádů, kteří touží po tom žít jako indiáni. Ze staré plachty jim maminka jednoho z hochů ušije teepee a oni postupně nabírají zkušenosti, které pojmenují *Lesní moudrost*.

3.6 Lesní moudrost

Je na nádherně čistá a romantická myšlenka, která nám vytvoří celo táborové téma. Výběr tématu spojeného s lesní moudrostí a hodnotami přírody může dětem poskytnout nejen zábavu, ale také vzdělávání a posilování charakteru. Bude to prostředí, ve kterém budou děti

podporovány v jejich individuálním rozvoji a současně budou učeny spolupráci a respektu vůči sobě navzájem a k přírodě.

Při implementaci této myšlenky je důležité vytvořit interaktivní program, který podnítí zvědavost dětí a umožní jim prožívat tyto hodnoty v praxi. Aktivita, které podporují týmovou spolupráci, kreativitu a pochopení přírodních procesů, mohou být skvělým způsobem, jak dosáhnout těchto cílů. Existuje mnoho knih od Setona nebo Foglara, ve kterých je vyzdvihováno především přátelství a čestné jednání. A i tyto hodnoty budeme chtít předávat dál.

Pana Foglara zde nezmiňuji jen tak. Dal v českých zemích dohromady formu bobříků, kteří jsou inspirováni skautskými třemi orlími pery. Za zkoušky zvané bobříky například uzlování, mlčení, samotka atd. Dostaneme odměnu ve formě nášivky, korálku atd.

V našem případě děti budou sbírat bobříky a po splnění všech bobříků dostanou náhrdelník se znakem lesní moudrosti.

V tomto tématu budeme mít cíle: rozvoj mezilidských vztahů, čestného jednání, znalost přírody a praktické přežití v přírodě.

3.7 Příroda a její vliv na člověka

Mé ruce jsou plné škrábanců a odřenin. Mou pokožku zdobí černá barva od smůly a mechu. Přesto má má hlava jasné myšlenky, podobně jako čerstvý lesní vzduch, a mé myšlenky jsou čisté jako voda v potůčku, který klidně teče kolem tábora. Doma to bylo přesně naopak. (Wolker Jiří, 1928)

Toto je výňatek z deníku básníka Jiřího Wolкера, který jako mladý hoch jezdil na tábory.

Jednou z mnoha transformací, kterými společnost prošla v posledních desetiletích, je proměna lidského vztahu k přírodě. Člověk neustále zdokonaluje svůj vlastní umělý svět a příroda se často stává pouhým pozadím. Změny v našem životě se dějí rychleji než naše schopnost porozumět jim, což platí i v tomto konkrétním případě. Máme omezené informace o tom, jak a do jaké míry může měnící se role přírody v našem životě ovlivnit naši psychiku, chování a vztahy mezi námi. (Krajhanzl, 2009)

Pobyt v přírodě má pro člověka mnoho pozitivních vlivů, což je zvláště důležité v dnešní době, kdy jsme vystaveni rychlému tempu života a neustálému stresu. Existuje několik důkazů, které potvrzují význam a prospěšnost pobytu v přírodě pro lidské zdraví a pohodu. (Neuman, 2000)

Prvním aspektem je fyzické zdraví. Pobyt v přírodě podporuje pohyb a aktivitu. Procházky, běhání nebo jednoduché odpočívání na čerstvém vzduchu mohou přispět k lepší kondici, snížení hladiny stresu a celkovému zlepšení fyzického zdraví. Příroda také nabízí bohatý zdroj vitamínu D, který je důležitý pro imunitní systém. (Neuman, 2000)

Druhým aspektem je psychické zdraví. Příroda má uklidňující a relaxační účinek. Procházky v lese, poslouchání zpěvu ptáků nebo pozorování tekoucí řeky mohou snižovat úroveň stresu, podporovat duševní pohodu a zlepšovat náladu. Pobyt v přírodě také umožňuje odpojení od každodenních starostí a technologických rušivých prvků. (Neuman, 2000)

Dalším prvkem je sociální aspekt. Aktivita v přírodě, jako jsou společné výlety, táboření nebo sportovní aktivity, mohou posilovat vztahy mezi lidmi. Týmová spolupráce a sdílení zážitků v přírodě mohou vytvářet pevnější sociální pouta a zlepšovat komunikaci. (Neuman, 2000)

V neposlední řadě je důležitý i vzdělávací aspekt. Příroda poskytuje jedinečnou učební plochu, kde lze objevovat a zkoumat různé ekosystémy, rostliny, zvířata a ekologické procesy. Tento druh vzdělávání může podporovat environmentální povědomí a ochranu přírody. (Neuman, 2000)

Celkově lze konstatovat, že pobyt v přírodě má mnoho benefičních vlivů na lidské zdraví a celkový životní prožitek. Je proto důležité vytvářet příležitosti pro spojení s přírodou a začlenění těchto aktivit do moderního životního stylu. (Zapletal, 1985)

3.8 Hry

Miloš Zapletal ve své knize *Velká encyklopedie her – Hry v přírodě*, například píše o tom, jaký mají hry v přírodě vliv na člověka. „*Cvičí tělo i ducha, rozvíjejí rychlost, obratnost, sílu, vytrvalost a nervosvalovou koordinaci, zdokonalují postřeh a bystří smysly. U mladých lidí uvolňují přebytek, nevyužité energie, dovolují jim, aby si odreagovali skrytou vnitřní*

agresivitu, vybili bojovný pud a destruktivní sklony, které jsou příznačné pro dorůstající mužské příslušníky mužského rodu.” (Zapletal, 1969, str. 14)

Hry představují klíčový prvek volnočasového vzdělávání. Skrze ně dosahujeme stanovených cílů a jsou nedílnou součástí celkového programu tábora. Bez her by takový tábor ztratil smysl a stal by se nezajímavým a monotónním pobytem, který by byl těžko snesitelný. (Štanglerová, 2014)

Charakterizovat hru je nesmírně složité téma, a mnoho odborníků na něj pohlíží různými způsoby. V základní podstatě lze hru definovat jako aktivní činnost, která je oddělena od skutečnosti.

Hra je nedílnou součástí našeho života, začíná v dětství jako prostředek učení, objevování a postupem času se vystřídá s jinými důležitými aktivitami. Pro pedagoga volného času je klíčové mít široký repertoár her, aby mohl v případě potřeby zvolit vhodnou hru k dané situaci. Existuje mnoho her, ale každá se liší různými faktory. Při dosahování určitého cíle je tedy nezbytné vybrat hru, která je přizpůsobená konkrétní situaci a schopnostem dětí. U dětí je také důležité střídat aktivity, které jim nabízíme. (Matyášová, 2021)

Výchova prostřednictvím zkušeností a prožitků se odlišuje od teoretických přístupů, teoretické výchovy a učení. Tato metodika dává přednost osobním zážitkům a praktickým zkušenostem, které často vznikají v prostředí bohatém na prožitky a s využitím netradičních metod. (Neuman, 2000)

4 CÍLE

Tato práce si klade za cíl poskytnout praktický průvodce pro všechny, kteří jsou zainteresováni v organizaci a realizaci zotavovacích akcí pro děti a mládež. Snaha spočívá v tom, aby tato práce sloužila jako inspirace a užitečný zdroj informací pro jednotlivce, skupiny nebo organizace, které chtějí aktivně přispět ke zlepšení životů mladých lidí prostřednictvím nabízení zotavovacích programů.

Věřím, že prostřednictvím tohoto průvodce budou čtenáři schopni získat ucelený pohled na procesy spojené s organizací letních táborů. Doufám, že rady a tipy pomohou těm, kteří se

rozhodnou věnovat svůj čas a energii této cenné a smysluplné činnosti, která může mít trvalý vliv na životy mladých lidí.

Průvodce je koncipován tak, aby byl přístupný a snadno srozumitelný pro široké spektrum čtenářů, ať už jsou to začátečníci v oblasti pořádání zotavovacích akcí nebo zkušení organizátoři, kteří hledají nové nápady a osvědčené postupy. Věřím, že tato práce přispěje k rozvoji kvalitních a obohacujících zotavovacích programů pro děti a mládež.

Mé dlouhodobé angažmá v oblasti táborů a schopnost pravidelně navštěvovat až deset táborů ročně přináší cenný a rozmanitý pohled na tuto problematiku. Tato praxe mi umožňuje získávat bohaté zkušenosti, porovnávat různé přístupy a obohacovat své chápání organizace a průběhu letních táborů.

5 METODY PRÁCE

Deskriptivně-analytický přístup je jedním z nejzákladnějších a nejčastěji používaných metodologických přístupů v rámci sociálních a humanitních věd. Jeho hlavní charakteristikou je, že se zaměřuje na podrobný popis a analýzu daného fenoménu nebo jevu. Tento přístup se snaží především rozumět a představit daný jev tak, jak je, bez jakéhokoli pokusu o jeho změnu. Deskriptivně-analytický přístup tedy nevytváří nové teorie nebo hypotézy, ale spíše se snaží podrobně popsat a analyzovat již existující jevy a teorie. Tento přístup je nesmírně důležitý pro pochopení a interpretaci různých sociálních a kulturních fenoménů. (Ochrana, 2019)

V této práci jsem se zaměřil na výzkum tábora, který navštěvuji od svých pěti let, a nyní zde působím jako hlavní vedoucí. Použil jsem deskriptivně-analytický přístup k prozkoumání různých aspektů tohoto tábora

Obsahová analýza dokumentů je další důležitou metodou, kterou využívají vědci z různých oborů, včetně sociologie, politologie, psychologie a dalších. Tato metoda se soustředí na systematické a objektivní zkoumání obsahu různých dokumentů, ať už se jedná o psané texty, audiovizuální materiály nebo digitální obsah. Cílem obsahové analýzy je identifikovat specifické charakteristiky obsahu, jako jsou například frekvence určitých slov nebo výrazů, kontext, ve kterém se tyto slova nebo výrazy vyskytují, a další relevantní aspekty. Výsledky

takovéto analýzy pak mohou pomoci vytvořit hlubší a podrobnější porozumění danému jevu nebo tématu. (Ochrana, 2019)

Kromě toho jsem využil textovou analýzu dokumentů, které se věnují organizaci dětských táborů, abych získal další perspektivu a hloubku poznatků týkajících se pořádání tábora, na který jsem se zaměřil.

Vlastní zkušenost je nezbytnou součástí jakéhokoli výzkumného procesu. Jde o to, že vědec musí nejen znát a používat různé metody a techniky, ale také musí být schopen reflektovat své vlastní postoje, předsudky a očekávání. Vlastní zkušenost může být také důležitým zdrojem dat. Například v rámci kvalitativního výzkumu může vědec využít své vlastní zkušenosti a postřehy k získání hlubšího porozumění zkoumanému fenoménu. Vlastní zkušenosti však mohou také představovat určitou výzvu, protože mohou ovlivnit objektivitu a nestrannost výzkumu. Proto je důležité, aby vědec byl schopen své vlastní zkušenosti a postoje kriticky reflektovat a zohlednit je při interpretaci výsledků výzkumu.

6 PRAKTICKÁ ČÁST

6.1 Založení neziskové organizace

Založením zapsaného spolku dostáváme možnost pořádat různé akce, právě pod záštitou zapsaného spolku. Se zapsaným spolkem můžeme vstoupit pod různé další organizace jako Česká rada dětí a mládeže a Rada dětí a mládeže hlavního města Prahy. Tyto organizace pod sebou sdružují tradiční české dětské dobrovolnické organizace a zajišťují jim různé druhy benefitů, jako je například právní servis, pojištění nebo různé školení, workshopy atd.

Založení spolku je pro mě nedávná osobní zkušenost. Podílel jsem se na procesu zakládání a zápisu do evidence spolků.

Pro založení zapsaného spolku (neziskové organizace) je potřeba tří lidí. Ti by společně měli vymyslet název a cíle organizace, poté je nutné sepsat stanovy (pravidla), podle kterých bude spolek jednat.

(zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob)

Na stránkách www.or.justice.cz se musí vyplnit prvozápisový formulář, kam se napíše veškeré informace:

- **Soud, kterému je návrh určen**
- **Druh podání**
- **Systém orgánů společnosti**

V tomto bodě záleží, kdo bude v roli statutárního orgánu. Je na výběr ze dvou možností:

- a) Kolektivní – výbor
- b) Individuální – předseda

V dalším kroku je třeba, aby se tři zakládající členové domluvili na následujících bodech.

- **Název spolku**
- **Sídlo spolku**
- **Účel spolku**
- **Předmět činnosti spolku**
- **Předměty vedlejší hospodářské činnosti**
- **Název nejvyššího orgánu**
- **Kontrolní orgán** (nemusí být – dle stanov spolku)
- **Dozorčí komise** (nemusí být – dle stanov spolku)

Stanovy musí obsahovat:

- *„název spolku, který musí obsahovat slova „spolek“, „zapsaný spolek“ či zkratku „z. s.“ a přitom nesmí být klamavý a musí spolek odlišovat od jiných osoby;“*
- *„sídlo spolku (postačí uvést pouze název obce, kde spolek sídlí);“*
- *účel spolku;*
- *určení statutárního orgánu;*
- *práva a povinnosti členů spolku, případně určení způsobu, kterým jim budou práva a povinnosti vznikat.“*

viz odkaz - <http://www.juristi.cz/jak-zalozit-spolek/>

Formulář musí podepsat (úředně ověřenými podpisy) všichni tři zakládající členové, takzvaný přípravný výbor. Jestliže dodáme zápis z členské schůze, kde se přípravný výbor domluvil na samostatném podání předsedy spolku, může formulář podepsat pouze předseda.

Když splníme všechny uvedené body obdržíme usnesení o zápisu spolku do spolkového rejstříku od příslušného soudu, kde jsme prováděli zápis.

Už zde narážíme na obrovskou systémovou chybu, kdy žádáme o zápis do spolkového rejstříku u městského soudu. Vy jako zakládající členský výbor vyplňujete do formuláře, jak účel spolku, tak vaše veškeré osobní údaje. To se zdá na první pohled bezproblémové, ale bohužel soud neprověřuje lidi, kteří si spolek zakládají. Občas se tak děje, že si spolek na práci s dětmi zakládají lidé, kteří mají záznam v trestním rejstříku z důvodů zneužívání dětí.

6.2 Rámcový program

Rámcový program připravuje jeden k tomu určený – programový vedoucí – ten dohlíží na dodržování rámcového programu a zaštiťuje celý program na táboře.

V rámcovém programu je specifikován denní harmonogram, který obsahuje časové bloky pro dopolední, odpolední a večerní aktivity. Tento program vytváříme s hlavním důrazem na přehlednost, usnadnění organizace a minimalizaci podobnosti po sobě jdoucích akcí.

Program musí být pestrý, aby zahrnoval různorodé aktivity. Střídání pohybových a intelektuálních činností, napětí a relaxace, vážnosti a lehkosti, logického myšlení a umělecké tvorby přispívá k vyváženosti a zajímavosti celého programu. To neznámá, že každá část programu musí být úplně stejná, ale pestrost a zároveň vyváženost programu nejen zvyšují jeho atraktivitu, ale také lépe splňují cíle zážitkových akcí. (Pelánek, 2008)

Rozmanitý program umožňuje každému účastníkovi najít si to své, nabízí příležitost k novým zkušenostem a současně umožňuje rozvoj a vyniknutí v různých dovednostech. Tím se vytváří prostor pro obohacení a individuální růst každého účastníka. (Pelánek, 2008)

Po příjezdu dětí je prvním krokem jejich rozdělení do oddílů podle pohlaví a věku, ve kterých budou strávit většinu svého času na táboře. Z pěti nejstarších a nejzkušenějších účastníků tábora budou vybráni kapitáni družin. Snažíme se zajistit co nejvíce vyvážené skupiny, do kterých budou ostatní účastníci rozdělení. V těchto skupinách budou probíhat různé hry a soutěže, a kapitáni budou mít za úkol vymyslet unikátní jméno pro svou skupinu. Tímto způsobem podporujeme týmovou spolupráci a zapojení účastníků do tvorby a organizace táborových aktivit.

Tábor 2023		
Dopoledne	Odpoledne	Večer
22. 7. 2023 – Sobota Příjezd 9:00 Představení vedoucích Rozdělení do oddílů Seznámení s pravidly STAVBA	STAVBA	STAVBA
23. 7. 2023 – Neděle STAVBA	Hledání místa a stavění přístřešku po oddílech	První slavnostní táborový oheň
24. 7. 2023 – Pondělí Rozdělení do skupin Hra – Liška	Program po oddílech (PPO)	Odborné zaměření
25. 7. 2023 – Úterý Stavba potní chýše	Sběr dřeva na potní chýši PPO	Potní chýše

26. 7. 2023 – Středa PPO	PPO	PPO Přespání v přístřešcích
27. 7. 2023 – Čtvrtek PPO	Hra – Metro	VIP
28. 7. 2023 – Pátek Hra - Famfrpál	PPO	Bojovka
29. 7. 2023 – Sobota Hra - Filmový festival	Hra - Filmový festival	PPO Přespání v přístřešcích
30. 7. 2023 – Neděle Sběr březové kůry a chlestí PPO	Stavba slavnostního ohně PPO	Druh slavnostní táborový oheň
31. 7. 2023 – Pondělí Hra - Robinsoni	Hra - Robinsoni	Hra - Robinsoni
1. 8. 2023 – Úterý PPO	Příprava na puťák	Večerní program – Kufr
2. 8. 2023 – Středa Puťák	Puťák	Puťák
3. 8. 2023 – Čtvrtek Puťák	Puťák	Puťák
4. 8. 2023 – Pátek PPO	Sběr dřeva na potní chýši PPO	Potní chýše
5. 8. 2023 – Sobota Sběr březové kůry a chlestí	Stavba slavnostního ohně	Třetí slavnostní táborový oheň
6. 8. 2023 – Neděle Bourání	Bourání	Bourání

	Odjezd dětí v 16:00	(pouze vedoucí)
--	---------------------	-----------------

6.3 Popis činností v rámcovém programu

Stavba

Příjezd dětí na louku, kde stojí pár staveb. Na louce nestojí však stany pro děti, ty si musí postavit s pomocí svých oddílových vedoucích. Do stanů si staví postele z připravených prken a stloukají si sušáky na věci. Pomáhají vedoucím kopat vsakovací a odpadní díry, zakopat stožár a nástěnky.

Odborné zaměření

Program zaměřený na bobříky z lesní moudrosti. Děti po oddílech chodí po stanovištích, kde je malý Workshop daného bobříka.

VIP – volitelný individuální program

Vedoucí vypíší na nástěnku libovolný program a počet míst na něm. Děti se podle svého zájmu zapíší na program, který se jim líbí. Každé dítě se musí někam zapsat.

PPO

Program po oddílech je čistě v kompetenci oddílových vedoucích, jejich pole působnosti končí tam kde jejich fantazie (v rámci zákona, bezpečnosti a hygieny). Většinou tráví čas mimo tábor, ve vlastnoručně vyrobených přístřešcích v lese, kde hrají hry, zvelebují přístřešek, vaří, získávají bobříky, koupou se u vody nebo jdou na procházku po okolí. PPO je možné spojovat a propojovat skrz oddíly.

Hry

„Dobrodružné hry v přírodě, sehrané v pravý čas, nejen pomáhají naplnit klukovské sny a uvolnit překypující energii, ale navíc zanechávají v člověku pocit, že prožil krásně a příjemně svá dětská léta.“ (Zapletal, 1985, str. 16)

Jde o hry, které jsme vymysleli na táboře.

Liška – modifikace schovávané

Děti mají za úkol se ve vymezeném území co nejlépe schovat, mohou se maskovat přírodními materiály. Ten, kdo je nalezen jako poslední, vyhrál. Můžeme hrát několik kol.

Metro

Vedoucí představují vozy metra na jednotlivých trasách (hlásí zastávky a informují o odjezdu ze zastávky). Každý tým si určí své místo trvalého bydliště. V tomto místě musí být vždy alespoň jeden obyvatel, který bude dávat dohromady trasu každého metra (slepá mapa) podle toho, jak mu cestující budou chodit hlásit. Cestující u sebe nesmějí mít žádnou psací potřebu. Hráči se vozí metrem a snaží si zapamatovat všechny stanice metra a jejich posloupnost. Metro jede do zastávky, ohlásí její název a čeká. Po chvíli Mašinfira zahlásí odjezd (*Ukončete nástup a výstup...*). Všichni hráči v dané zastávce se musí chytit "do hada" mašinky dřív, než mašinfira dokončí hlášení. Kdo to nestihne, zůstává ve stanici a musí čekat na další vlak. Vyskytuje se zde také revizor (chodí a bere jízdenky). Každý cestující má u sebe jednu a v případě, že se setká s revizorem, musí jízdenku odevzdat a jít si na předem určené místo pro novou. Ten, kdo jede na černo, získává u revizora zdržení pohybu a záznam na místní dopravní podnik.

Cílem hry je navštívit všechny zastávky na všech trasách a sestavit celou mapu metra a mít co nejméně záznamů na dopravním podniku. Dát dohromady všechny stanice (u lesa, pampeliška, ...) všech tras metra (žlutá, modrá, ...)

Filmový festival

Po skupinkách si děti vylosují témata filmů např.: drama, komedie, muzikál atd.:

Poté vylosují postavy, místo, hlášku. Los mohl vypadat například takto Komedie, Drákula, Dášenska, Shrek, Středozeem, je to sice dál, ale za to horší cesta. Děti poté musejí na vylosované věci zahrát divadlo. Dopoledne si témata vylosují a odpoledne své kousky zahrají.

Trosečníci

Děti po skupinkách pošleme do oddílových přístřešků (každá skupina v jiném). Tam je čeká dopis, který je uvede do děje a upřesní jim v jaké situaci se nacházejí. Právě ztroskotaly na pustém ostrově a jejich úkolem je ulovit snídani. Rohlíky s pomazánkou ukryté v pytli. Po celý den plní v okolí tábora úkoly a za ně dostávají potřebné předměty a suroviny na vaření, ze kterých si uvaří oběd. Musí se však ubránit nájezdům místních domorodců (tj. vedoucí), kteří jim jejich věci a potraviny budou brát. Zde je nejzábnější forma souboje kámen, nůžky, papír. Vedoucí smí vzít pouze jednu věc a nájezd provádí maximálně tři vedoucí dvakrát za den. Před večerí přijdou pro trosečníky zachránci, kteří je vezmou zpět domů do tábora, kde na děti čeká zasloužená odměna ve formě luxusní večere s obsluhou od vedoucích.

Fotbal na košťatech

Ke hře je třeba připravit si hrací plochu. Každý tým má na své straně své branky, tři různě velké skruže, lavory nebo něco jiného, dle uvážení organizátora. Samozřejmě obě strany mají pokud možno stejnou velikost. Dále mají jeden míč na házení gólů, nejlépe měkký molitanový. Hra samotná se řídí pravidly, až na létání na košťatech, stejnými jako v knihách o Harry Potterovi. Do hry vstupují čtyři míče, z nichž tři jsou ve skutečnosti vedoucí. Hráči se snaží jediný opravdový míč hry (molitanový) házet do branek protihráčů. Pokud má hráč míč, může s ním udělat maximálně tři kroky, pak ho musí nahrát spoluhráči nebo střílet. Dva vedoucí hrající potlouky mají na ruku navlečené molitany či něco podobně měkkého a běhají mezi hráči a zcela záměrně jim škodí. Jediní, kdo jim v tom může bránit jsou odrážeci, kteří se snaží držet potlouky stranou od svých spoluhráčů. Vedoucí hrající zlatonku má na hlavě,

pokud možno žlutou koupací čepici (kvůli rozpoznání a autenticitě), běhá všude okolo a snaží se nenechat se chytit. Jediní, kdo ho může chytit, jsou chytači.

Slavnostní táborové ohně

Slavnostním táborový oheň je jakýsi rituál a začíná již jeho přípravou, kdy se na ní musí podílet všichni účastníci tábora. Nejmladší chodí nasbírat chlestí a březovou kůru. Starší chodí pro chlestí a nejstarší pro dřevo. Dva nejstarší (nebo ti co mají na krku lesní moudrost) jsou vybráni vedoucími a mají tu čest zapálit slavnostní oheň. Musí si samy vyrobit fagule na zapálení a své zápalné místo. Při zapálení vstaneme a jsme ticho, tím dáváme úctu ohni. Po úvodní řeči ohniváků (těch co zapalují oheň) se zpívají písně, vypráví příběhy a užívá krásné atmosféry. O oheň se starají jen ohniváci, přikládají a vstupují do kruhu přátelství. Do ohně v žádném případě nesvítime baterkou.

Přespání v přístřešku

Každý oddíl staví svůj přístřešek, kde tráví většinu svého oddílového času. V průběhu tábora oddíl v přístřešku přespí, aby vyzkoušel, jestli je přístřešek funkční. Většinou si děti uvaří večeři a po vídají si. Samozřejmě je s nimi i oddílový vedoucí.

Potní chýše

Potní chýše je tradiční indiánská stavba postavená z několika lískových prutů, která má charakteristický tvar kopule. V jejím středu se nachází díra pro hrnec, kam se vkládají rozžhavené šamotové cihly nebo kameny (s tímto postupem však souvisí riziko prasknutí a možného poranění). Konstrukci ve tvaru kopule zakrýváme starými stanovými plachtami, aby se udrželo teplo akumulované z rozžhavených cihel. Během saunování potní chýše naplňujeme studeným čajem vyrobeným z místních, čerstvě natrhaných bylin, který si postupně v průběhu procedury usrkáváme.

Bojovka

Jeden z mnoha bobříků je i odvaha. Tu děláme pomocí bojovky v noci v lese. Děti musí jít samy po tmě na určené místo, tam se podepsat do připraveného deníčku a jít zpět.

Put'ák

Putovní výlet organizujeme zejména s důrazem na fyzickou náročnost této aktivity a podporu samostatnosti. Když dítě cestuje z domova na tábor, vstupuje do nového a náročného prostředí. Naopak, když se dítě vrací z putování do tábora, stává se to pro něj návratem do komfortnějšího a známějšího prostředí.

Bourání

Děti pomohou vedoucím sklidit tábor a uložit táborový materiál. Při konci bourání děti odjíždí a vedoucí mají volný večer, kde společně mohou oslavit konec tábora.

6.4 Denní program

V této kapitole jsem čerpal především z Velké knihy o táborech. (Sotl a kolektiv, 2022)

8:00 Budíček

8:05 příprava na rozcvičku

8:10 rozcvička

8:20 osobní hygiena

8:30 příprava na snídani

8:35 snídaně

8:55 Příprava na nástup

9:00 nástup

9:10 program

10:15 svačina

12:55 Příprava na oběd

13:00 oběd

13:30 polední klid

15:00 svačina

15:10 program

18:25 příprava na večeři

18:30 večeře

20:00 večerní program

21:45 osobní hygiena

22:00 večerka

(náš) doplnit fakta která jsou povinná – délka odpočinku, hygiena

6.5 Táborový provoz a denní řád

Služba začíná po poledním klidu, přičemž předání dalšímu oddílu probíhá následující den po obědě. Táborový provoz každý den řídí služební vedoucí, který je zároveň vedoucím daného služebního oddílu. Role a povinnosti služebního vedoucího mohou být různé na různých táborech, ale obvykle zahrnují několik klíčových prací. (

1. Organizace denního harmonogramu:

- Služební vedoucí má za úkol organizovat a koordinovat průběh dne, včetně plánování aktivit, snídaní, obědů a večeří.

2. Koordinační úlohy:

- Služební vedoucí zajišťuje efektivní komunikaci mezi vedoucími, kuchaři a dalšími pracovníky tábora.

3. Řízení týmu:

- Může mít na starosti řízení týmu vedoucích a pracovníků tábora, zajišťování jejich spolupráce a řešení případných problémů.

4. Řešení náhlých situací:

- Služební vedoucí musí být schopen rychle a efektivně reagovat na neočekávané události nebo problémy, které mohou v průběhu dne vzniknout.

5. Zodpovědnost za bezpečnost:

- Může mít na starosti monitorování a zajišťování bezpečnosti účastníků tábora během různých aktivit a programů.

Uklízení tábořiště

Vynáší odpadkové koše, sbírá papírky a dbá na dodržování pořádku v táboře a třídění odpadu ostatními účastníky.

Sběr a sekání dřeva

Sběr dřeva můžou provádět všichni. Sekání dřeva vždy po proškolení a pod dohledem vedoucího.

Skládání dřeva do dřevníku

Nejen skládání ale také udržování pořádku na místě, kde je dřevo štípáno. Malé odštěpky shromažďuje na určeném suchém místě pro snazší rozdělání ohně.

Pomoc při přípravě jídla

Služba je k dispozici kuchaři při vaření jídla a dbá jeho pokynů.

Mytí nádobí

Po každém jídle je k dispozici služba, která asistuje kuchařům při mytí nádobí.

Noční hlídka

Hlídka je plánována v časovém rozmezí přibližně od 23:00 do 8:00. V případě, že nemáme dostatek dětí v oddíle, vedoucí poskytují pomoc s hlídkou.

6.6 Zpětná vazba

Zpětnou vazbu s dětmi realizujeme dvakrát během tábora – jednou v jeho průběhu a podruhé na jeho konci. Následně vedoucí absolvují zpětnou vazbu poté, co již proběhla diskuse s dětmi. V tomto procesu vedoucí reflektují názory a připomínky od dětí, a společně se snaží nalézt konstruktivní řešení a východiska.

Obsahem zpětné vazby jsou tyto otázky:

Co tě na táboře nebaví?

Co by si chtěl na táboře změnit?

Jak ti vyhovuje služba?

Jaký program se ti nejméně líbil a proč?

Jaká hra se ti nejméně líbila a proč?

Vyhovuje ti denní řád, jak bys ho změnil?

Nejlepší program a proč?

Nejlepší hra a proč?

Nejlepší jídlo?

Prostor pro vlastní nápady, co zlepšit?

Pár tvých slov o táboře.

Známkování vedoucích a proč?

Jak zlepšit zpětnou vazbu: Rozšíření zpětné vazby na průběh tábora, a nejen na dvě konkrétní fáze by mohlo poskytnout více prostoru pro průběžné reakce a zdokonalení. Rovněž je vhodné dát dětem možnost poskytnout zpětnou vazbu i mimo stanovené časy, pokud by měly aktuální záležitosti, které chtějí sdělit. To by mohlo podpořit kontinuální dialog a zdokonalení organizačních aspektů tábora.

7 EKOLOGIE PLUSY A MINUSY TÁBORA

Jaký ekologický dopad má dětský letní tábor na planetu? Jaké jsou plusy a minusy?

Rozhodl jsem se zaměřit na tuto záležitost a zkoumat, jak probíhá naše současné postupování ve srovnání s předchozím přístupem.

„Přesto jsme si vědomi, že ekologové mají pravdu, když nabádají k co největšímu šetření přírody. Pro nás to znamená dobrovolný závazek: musíme mít při pobytu v přírodě na paměti, že jsme na loukách a v lesích hosty.“ (Zapletal, 1985, str. 23)

Pod pojmem tábor mám v úvaze několik aspektů, které bych pro tuto práci rozdělil do bodů, a ke každému bodu se budu snažit vyjmenovat jak pozitivní, tak negativní stránky. Považuji za klíčové vést diskuse o ekologických dopadech našich současných zvyklostí. Zvýšené vědomí může vést k pozitivním změnám a lepšímu chápání toho, jak naše rozhodnutí ovlivňují životní prostředí.

- *Schůzky*
- *Přípravy*
- *Stavba tábora*
- *Tábor*
- *Bourání*
- *Po táborové povinnosti*

Schůzky

Naše parta, se kvůli táboru schází jednou do měsíce. Už tady se můžeme zamyslet nad ekologickými dopady, které jsou v tomto případě obecné. Většina členů party preferuje ve snaze o snížení ekologických dopadů používání MHD, zejména metra, protože místo konání

je blízko stanice metra. Tato volba přispívá ke snižování emisí CO₂ spojených s individuální dopravou automobilů.

Diskuze o stravovacích návycích otevírá otázky spojené s ekologickými dopady konzumace masa. Přítomnost oblíbených pokrmů, jako je smažený sýr nebo nakládaný hermelín, může ovlivnit množství produkovaného odpadu a způsob výroby potravin. Přípravy

Do příprav na tábor zahrnuji: *Nákupy kuchyň, Technické vybavení, kostýmy, tisk, oddílové věci.*

Už jen tím že je tábor neziskový (4500 Kč na tři týdny), snažíme se ušetřit, co nejvíc to jde.

Nákupy kuchyň

Plánování jídelníčku a ekonomický nákup potravin: Jídelníček máme vždy pečlivě připravený dopředu, což nám umožňuje plánovat potřebné potraviny na každý den. Trvanlivé potraviny nakupujeme v předstihu během slevových akcí, což nejen šetří peníze, ale také čas a snižuje nutnost častých cest autem. Nakupujeme ve velkém množství dopředu, zejména potraviny, které lze skladovat, jako jsou těstoviny a luštěniny. Kvůli snížení odpadu jsme přešli od standardního balení těstovin na jejich nákup ve větším množství

Strategie pro maso a zpracování potravin: Preferujeme nákup kuřecího masa ve formě celých kuřat. Při zpracování potravin dbáme na zachování kvality, což přispívá vylepšené chuti jídel. Například, droby v polívce uvařené v polní kuchyni jsou nepřehlédnutelným přínosem na táboře, zejména s osmdesáti hladovými krky uprostřed lesa.

Lokální nákupy a šetření vodou: Pečivo kupujeme z nedaleké pekárny, i když může být dražší, pro radost z čerstvého pečiva každé ráno. Vodu nám poskytují vodárny z vedlejší vesnice, přepravujeme ji v 50l barelech a uskladňujeme ve vojenské nádrži. Omezené množství vody nás motivuje šetřit vodou všemi dostupnými způsoby.

Technické vybavení a dlouhodobý plán: Vybavení nakupujeme postupně s důrazem na dlouhodobé plánování. Například vytváříme vlastní stan z lešenářských trubek a odolné plachty, což nám ušetří náklady oproti koupi nového. Každý nákup je pečlivě naplánován tak, aby byl co nejefektivnější a minimalizoval zbytečné jízdy autem. Investujeme do energetického systému, například kupujeme solární panely, které budou dobíjet trakční autobaterii, a tím nám umožní nabíjet zařízení a osvětlovat večerní programy. Vše je součástí pečlivého plánování s ohledem na udržitelnost a minimalizaci ekologického dopadu.

Kostýmy

K našemu táboru patří neodmyslitelně originální kostýmy pro příběh, ve kterém se ocitneme. Každý rok je téma jiné, a tak se kostýmy šijí rok co rok. Za ta léta máme kostýmů dost, ale alespoň pár se jich šije. Zde se snažíme využít, co jde a co kdo může dát. Staré závěsy, prostěradla, nepotřebné látky atd. Kostýmy samozřejmě nevyhazujeme, ale používáme je dál a tím, že jich máme víc, různě je mezi sebou kombinujeme a tím vznikají kostýmy „nové“. Dále je propůjčujeme do divadelních kroužků, a tak šetříme „na druhou“.

Tisk

Vždy jsme tiskli vše – diplomy, zpěvníky, oddílové brožury na bobříky. S nabitými zkušenostmi jsme se rozhodli od této “zbytečné” činnosti upustit. Děti si těchto věcí neváží. Protože starat se tři týdny ve stanu o táborovou knížku pro dítě není podstatné. Proto jsme tyto dokumenty dali na naše webové stránky, kde si je rodiče můžou stáhnout vytisknout a zalaminovat. Tím získá kniha dostatečnou ochranu a vydrží několik let. Diplomy jsou kategorie sama pro sebe. Místo papíru dáváme dětem zážitky např.: večeri s obsluhou.

Oddílové věci

Do této kategorie řadíme veškeré vybavení do oddílu. Sekery a ostatní náradí máme již nekoupené, ale to, co je klíčové je, aby děti věděly, jak toto náčiní používat, a tak došlo k opotřebení a zničení za co nejdélší dobu.

Tisk brožur k bobříkům jsme omezili, jak jsem již psal, a proto jsme do každého oddílu zalaminovali brožuru ve formátu A4, aby si ji děti mohli vypůjčit.

Do oddílových věcí každý rok kupujeme uzlovačky. V tomto ohledu mě osobně nenapadá, jak lépe to ekologicky vyřešit.

Stavba tábora

Doprava vedoucích a tábor je pro nás důležitým faktorem v ochraně životního prostředí a zároveň šetření financí. Vždy se dohodneme s řidiči, aby ti, kteří nemohou řídit, mohli cestovat s některým z řad řidičů. Využíváme ekologicky šetrnější možnosti, jako je společné cestování vlakem nebo sdílenými automobily.

Co se týče stravování, někdy jdeme pěšky do místní hospody, abychom snížili uhlíkovou stopu, a jindy si vaříme společně na ohni. Všechny táborové věci naložíme na valník, který táhne traktor, a dopravíme je na táborovou louku. V minulosti jsme vše vozili několikrát za autem ve vozíku, než jsme vybuodovali kontakty s místními obyvateli vesnice.

Snažíme se postupně přejít na ekologicky odbouratelné prostředky a nádoby i na mytí, zejména proto, že se pravidelně myjeme nádoby a koupeme v řece. Zavádíme třídění odpadu, který odvážíme v den příjezdu, aby děti přijely do prostředí, které je už předem „čisté“. Tyto kroky přispívají k ochraně životního prostředí a posilují naši odpovědnost vůči udržitelným praktikám.

Tábor

Dopravu dětí řešíme vlakem, což nejenže přináší ekologické benefity, ale je také ekonomicky výhodnější než pronájem autobusu. Po příjezdu vlakem čeká děti 3 km procházka, během níž mají příležitost prozkoumat okolní prostředí. Tato volba nejen šetří životní prostředí, ale také poskytuje dětem jedinečnou možnost seznámit se s krajinou okolo nich.

Po příchodu do tábora detailně vysvětlujeme dětem pravidla, která platí po celou dobu jejich pobytu. Někteří z účastníků si tato pravidla tak pevně osvojí během třítydenního pobytu, že je udržují a respektují i několik měsíců po skončení tábora.

Odpadky by měly být správně umístěny do popelnic na tříděný odpad. Často se setkáváme s tím, že na táborové louce nacházíme papírky od bonbónů. Abychom podpořili odpovědný přístup ke správě odpadu, zavedli jsme pravidlo: za každý nalezený papírek si všichni dáváme společně 10 dřepů. I když to na první pohled nezní tak hrozně, problém nastane, když najdeme deset papírků. To pak celý tábor dělá 100 dřepů, což motivuje všechny, aby odpadky raději sbírali a umísťovali do správných popelnic na tříděný odpad.

Tímto způsobem vzděláváme účastníky tábora o důležitosti třídění odpadu. Když se odpadky nesprávně třídí, musí služba na táboře přebírat koše a vytřídit odpad. Protože nikdo nemá zájem o to, být součástí služby odpadu, účastníci tábora se nakonec sami začnou více angažovat v třídění odpadu, aby předešli takovým povinnostem.

Veškerý odpad poté odvážíme do vesnice k určeným popelnicím. Tento postup se ukázal jako účinný ve snaze o minimalizaci ekologického dopadu na táborové prostředí. Na rozdíl od mého dětství, kdy se všechny odpadky pářily na ohni, nyní provádíme bezpečnější a ekologičtější metody nakládání s odpady. To zabraňuje možným úrazům, které mohou vzniknout při spalování nevhodných předmětů, jako jsou baterie nebo repelenty.

Šetření vodou je klíčovou součástí našeho přístupu k ochraně životního prostředí. Kvůli absenci připojení k vodovodnímu řádu se stáváme závislími na efektivním využívání vody. Když někdo nechá otevřený kohoutek u koryta (určeného k mytí rukou) a voda se vyčerpá, musíme rychle zajistit zásobu vody pro vaření a pití. Překvapivě se děti adaptují na tuto situaci velmi rychle. Vodu na koupání získáváme z nedaleké řeky, kterou následně ohříváme na ohni. Děti používají ekologicky odbouratelná mýdla a šampony, o čemž včas informujeme jejich rodiče.

Náš tábor je založen na zásadách lesní moudrosti, a tak se snažíme co nejvíce přiblížit dětem k přírodě. Naučí se rozpoznávat rostliny, zvířata a poznávají přírodní cykly. Kromě toho se učí, jak rozdělat oheň, získávají základy zdravotní péče a osvojují si znalosti o rostlinách a zvířatech. Učí se také další dovednosti spojené s životem v přírodě. Tyto dovednosti nejenže podporují jejich schopnost adaptace v přírodě, ale také posilují jejich vztah k prostředí a vytvářejí z nich informované a odpovědné jedince.

Bourání tábora

Bourání je podobné stavění, jen o něco kratší, protože nám ve všem pomáhají děti. Snažíme se zajistit, aby traktor odvezl vše najednou.

Po táborové povinnosti

Po táboře pro děti tiskneme kroniku s fotkami z daného roku. Brožury dětem předáme na nějaké táborové akci či výpravě.

Celkové shrnutí je pro mě takové: I přes veškeré neekologické věci, které naše parta dělá, stále vidím obrovský plus hlavně v tom, že učíme žít děti v přírodě a v souladu s ní.

8 Proč dělat tábory

Tábory a jejich podstata ve společnosti je nezpochybnitelná. Děti mají během dne mnoho povinností. Musí uklízet stan nebo chatku, pomáhají v kuchyni s jídlem nebo nádobím, chodí

nakupovat, na poštu, na poštu, sbírají nebo štípají dřevo na oheň, hlídají tábor ve dne i v noci. Zkrátka děti patří do lesa. Vedoucí, který si klade za cíl vychovávat děti, musí nejprve pochopit jejich povahu. Chlapci a dívky rychle mění své postoje, jelikož jsou ovlivňováni externími faktory, jako jsou rodina, škola, kamarádi, film, televize a další. (Zapletal, 1969). Proto vezměme v potaz kolik vnějších vlivů mají děti nyní. Tábornická činnost slouží také jako duševní hygiena, kdy se ocitneme na čerstvém vzduchu s přáteli, se kterými můžeme mluvit a být, o funkci přírody ani nemluvě. Smysl dělat ať už letní příměstské tábory či jiné zotavovací akce je pro naši společnost velmi důležitý ve všech směrech. Lidé, kteří se angažují v práci s dětmi, hrají klíčovou roli v jejich vývoji a formování budoucnosti. Jejich ochota vzdělávat, podporovat a inspirativně vést děti přispívá k tvorbě pozitivního prostředí pro růst a rozvoj mladší generace.

Tato práce vyžaduje nejen odborné dovednosti, ale také lásku, trpělivost a zájem o individuální potřeby každého dítěte. Je skvělé, že existuje mnoho lidí ochotných investovat svůj čas a energii do této důležité činnosti.

„Je opravdu hodně práce, ale práce radostné, která má smysl a přináší druhým radost.“
(Zapletal, 1985, str. 26)

9 DISKUZE

Na základě analýzy obsahu textů o získávání vybavení pro tábory v knize Velká kniha o táborech (Sotl a kolektiv, 2022) jsem zaznamenal, že existují informace a body, se kterými plně souhlasíte. Nicméně z vlastní zkušenosti bych chtěl přidat další zajímavý nápad. Konkrétněji, pokud vyrábíme táborové mikiny, trička nebo jiné předměty, můžeme zvýšit jejich cenu a tím vytvořit zajímavou možnost financování.

Můžeme tuto myšlenku implementovat tak, že přidáme malou částku na cenu každého výrobku a tuto částku věnujeme na podporu tábora. Vedoucí pak mohou vědomě přispívat tím, že tuto navýšenou cenu rádi platí, protože vědí, že tím přímo přispívají k financování tábora. Tento model může být výhodný, protože může vytvářet postupně rostoucí finanční rezervu pro tábory, což může být v průběhu let významný zdroj financí.

Tímto způsobem lze snadno zapojit celou komunitu a vytvořit udržitelný způsob financování pro tábory, aniž by to zatěžovalo příliš jednotlivé účastníky.

Miloš Zapletal ve své knize "*Jak vést letní tábory*" (Zapletal, 1969) popisuje kritéria pro výběr vhodného místa pro tábor krásné, klidné, bezpečné, slunné, suché, chráněné před větrem, u zdroje pitné vody a u vodní plochy. Osobně plně souhlasím se všemi uvedenými body a musím přiznat, že některé z jeho myšlenek, které autor podrobněji popisuje, mi rozšířily pohled na toto téma.

V kapitole o personálu jsem se snažil čerpat informace z více zdrojů, protože považuji toto téma za klíčové. Hlavním zdrojem mého výzkumu byla opět Velká kniha o táborech (Sotl a kolektiv, 2022). Kromě toho jsem se inspiroval bakalářskou prací paní Matyášové (Matyášová, 2021) a diplomovou prací paní Štanglerové (Štanglerová, 2014). Všechny tyto zdroje vykazují shodu v několika klíčových bodech, například v pohledu na rozdělení personálních funkcí a s tím spojenými povinnostmi.

Tato shoda mezi Velkou knihou o táborech, bakalářskými pracemi a mými vlastními zkušenostmi poskytuje silný a konzistentní základ pro popis a analýzu tématu personálu. Myslím si, že kombinace teoretických poznatků a praktických zkušeností může přispět ke komplexnímu a efektivnímu přístupu k organizaci personálu v rámci letních táborů.

V tématu ekologické dopady tábora na planetu jsem čerpal pouze ze svých zkušeností a z toho, jak funguje tábor na který, jezdím spolu s ostatními účastníky se tímto tématem stále více zabýváme hlavně z důvodů dlouhodobé udržitelnosti a zároveň šetření peněz. jde zde převážně o deskriptivně analytický přístup a vlastní zkušenosti.

V rámci tématu ekologických dopadů tábora na planetu jsem se zaměřil převážně na své vlastní zkušenosti a praktiky, které jsem získal z účasti na tábore, kam pravidelně jezdím. S ostatními účastníky, se stále více věnujeme otázkám dlouhodobé udržitelnosti a současně hledáme způsoby, jak šetřit peníze, protože tyto aspekty na sebe navazují.

Při zpracování tohoto tématu jsem uplatnil převážně deskriptivně analytický přístup, opírající se o mé osobní zkušenosti a postřehy. Myslím si, že kombinace praktických zkušeností a reflexe může poskytnout cenné informace a nápady pro zlepšení ekologické udržitelnosti táborů.

10 ZÁVĚR

V rámci této bakalářské práce jsem zkoumal proces organizace a pořádání letních táborů pro děti, se zaměřením na aspekty, jako jsou výběr lokality, struktura programu, role vedoucích a ekologický dopad. Získané poznatky poskytují hlubší vhled do dynamiky této oblasti a nabízí několik závěrů.

Prvním významným zjištěním je nutnost pečlivého plánování a organizace, které zahrnuje výběr vhodné lokality s ohledem na bezpečnost a přírodovědné aspekty. Vedoucí tábora hrají klíčovou roli v úspěšném průběhu akce, a proto je nezbytné věnovat pozornost jejich odborné přípravě a schopnostem v řízení týmu a komunikaci s rodiči.

Dále jsem identifikoval důležitost vhodného programu, který musí být flexibilní a zahrnovat jak edukativní, tak zábavné prvky. Vedle toho je klíčové poskytovat dostatek prostoru pro individuální iniciativu a volbu aktivit.

Vzhledem k rostoucímu povědomí o ekologických otázkách jsem se zaměřil na ekologický dopad letních táborů a diskutoval o možných opatřeních pro minimalizaci negativního vlivu na životní prostředí. Je proto důležité, aby tábory přijaly udržitelné postupy a vyučovaly své účastníky o důležitosti ochrany přírody. V budoucnu by bylo vhodné provést hlubší výzkum v oblasti udržitelnosti letních táborů a vyvinout konkrétní postupy pro snižování ekologické stopy.

Zpětná vazba je nesmírně důležitá pro každou organizaci, včetně letních táborů. Získávání a využívání zpětné vazby od účastníků a personálu může táborům pomoci identifikovat silné stránky a oblasti, které je třeba zlepšit. Tato zpětná vazba může být získána prostřednictvím průzkumů, rozhovorů nebo jiných forem hodnocení.

V rámci směrů pro budoucí výzkum vidím potenciál pro studie zaměřené na hodnocení dlouhodobých dopadů účasti dětí na letních táborech na jejich osobnostní a sociální vývoj. Zároveň by bylo zajímavé zkoumat inovativní přístupy v programu tábora, které reflektují moderní trendy a potřeby dětí v dnešní společnosti.

Přestože jsem narazil na několik omezení, například nedostatek dostupných dat, věřím, že práce přispívá k lepšímu porozumění tomu, jak vytvářet úspěšné letní tábory. Celkově lze říci, že tato práce poskytuje ucelený pohled na organizaci letních táborů pro děti a otevírá prostor

pro další výzkum a zdokonalení praxe v této oblasti. Věřím, že mé závěry mohou být inspirací pro organizátory tábora a vědeckou komunitu zaměřenou na oblast dětských aktivit a vzdělávání.

11 LITERATURA A INTERNETOVÉ ZDROJE

1. Beroušek, P. (2005). Rádce pořadatelům a vedoucím dětských táborů jako zotavovacích akcí pro děti. Praha: Soudy.
2. Cooper, G., 1998. Outdoors with young people, Dorset: Russel House Publishing Limited. ISBN 978-1-898924-24-1.
3. Foglar, J., Chour, J. Z., & Zapletal, M. (1997). Etapové hry. Liberec: Skauting.
4. Hlavní vedoucí zotavovací akce dětí a mládeže - Národní soustava kvalifikací. (n.d.). [Www.narodnikvalifikace.cz](http://www.narodnikvalifikace.cz). Retrieved December 20, 2023, from

<https://www.narodnikvalifikace.cz/kvalifikace-749->

[Hlavni_vedouci_zotavovaci_akce_deti_a_mladeze](#)

5. info @wolterskluwer.cz, W. K. Č., a s-. (n.d.). Vyhláška 185/1990 Sb. o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost úplné a aktuální znění. ASPI.
<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/38527/1/2/vyhlaska-c-185-1990-sb-o-zotavovacich-a-jinych-podobnych-akcich-pro-deti-a-dorost/vyhlaska-c-185-1990-sb-o-zotavovacich-a-jinych-podobnych-akcich-pro-deti-a-dorost>
6. Jak založit spolek. (n.d.). Právnický Akademický Spolek Juristi. Retrieved December 20, 2023, from <http://www.juristi.cz/jak-zalozit-spolek/>
7. Kamiš (2009). Funkce dětského tábory ve výchově dětí. Diplomová práce (ved. Jan Neuman). Praha: FTVS UK.
8. 1. Krajhanzl J. (2009). Člověk + příroda = udržitelnost?-texty o proměně vztahů lidí k přírodě, environmentální výchově a udržitelnosti. Praha: Zelený kruh.
9. Matyášová, Š., (2021). Bakalářská práce. Dostupné z:
<https://dspace.tul.cz/server/api/core/bitstreams/908ba243-7d2e-4f04-9942-4ad5ce6b7e97/content>
10. MORTLOCK, Colin. The Adventure Alternative. Milenthorpe, Cumbria: Cicerone Press, 1984.
11. Neuman, J. (2000). Turistika a sporty v přírodě. Přehled základních znalostí a dovedností pro výchovu v přírodě. Praha: Portál
12. Ochrana, F.,(2019) Metodologie, metody a metodika vědeckého výzkumu, Praha: Karolinum
13. PELÁNEK, R., 2008. Příručka instruktora zážitkových akcí. 1. vyd. Praha: Portál, s.r.o. ISBN 978-80-262-0454-1
14. Ratajová, (2013). Posouzení realizace letního tábora inspirovaného vzděláváním v přírodě. Bakalářská práce (ved. práce: Jan Neuman). Praha: FTVS UK.
15. Sotl J., kol. (2022). Velká kniha o táborech. Prostějov: Computer Media
16. Staffen, P., (2019) Bakalářská práce. Dostupné z:
<https://dspace.tul.cz/server/api/core/bitstreams/a0ae0ef9-48f3-4225-9516-d4ec1bee1126/content>
17. Štanglerová, L., (2014) Bakalářská práce. Dostupné z:
https://theses.cz/id/15p9df/DP_Lucie_Stanglerova.txt
18. Veřejný rejstřík a Sběrka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky. (n.d.). Or.justice.cz. <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

19. Zapletal, M. (1969). Jak vést letní tábor. Praha: Mladá fronta

20. Zapletal, M. (1985). Velká encyklopedie her. Hry v přírodě. Praha: Olympia